

Rapport för Centerpartiets Internationella akademi

Oktober är över och med det ännu en händelserik månad i Bryssel. Som tidigare ligger fokus på en ökad intensitet i Brexit förhandlingarna, sanktioner mot Ungern och EU-kommissionen krav på Polen att återanställa de förtidigt pensionerade domarna i landet. I Europaparlamentet har stora frågor som reglering av användning av veterinärmedicin och ett förbud mot engångsplast antagits. Förutom det så har även valet av den konservativa partigruppen EPPs så kallade Spitzenkandidat (kandidat till EU-kommissionens ordförande) och Italiens nyligen lagda budget vållat debatt.

Italien går mot nytt stort budgetunderskott

Måndagen den 15 oktober klubbade den italienska regeringen igenom sin kritiserade budget. Budgeten innefattar ett antal stora reformer för det italienska folket, men får samtidigt stor kritik från EU-kommissionen. Det planerade underskottet i budgeten ligger på 2.4% och går stick i stäv mot EUs ambitioner att högt belånade stater ska minska sin statsskuld. Det är även ett tre gånger så stort underskott som den tidigare regeringen arbetat för. Premiärminister Giuseppe Conte leder den populistiska koalitionsregeringen i Italien som består utav högerkantade Lega (f.d. Lega Nord) och anti-etablissemangspartiet Femstjärnerörelsen. Det är dessa två som tagit fram en plan att lyfta Italien från dess dåliga ekonomi. Idag uppgår Italiens statsskuld till 131 procent vilket är den största statsskulden efter Grekland. Kommissionen kritiserade redan budgetförslaget innan det röstades igenom och belyste att budgeten för 2019 inte låg i linje med tidigare stabilitetsprogram som presenterades i april 2018, där underskottet var begränsat till 1.8 procent. Den 23 oktober krävde EU-kommissionen att regeringen i Italien skulle skriva om sin budget. Det är historiskt och har aldrig tidigare hänt att EU-kommissionen går ut och kräver att ett medlemsland ska göra om sin budget. Tidigare var det upp till länderna själva att inrätta sanktioner inom EMU samarbetet, men sedan 2015 när det så kallade 2-packet anskaffades och EU-kommissionen fick en annan roll gällande ansvarsutkrävande har också ländernas möjligheter att motsätta sig sanktioner från EU försvårats då budgetregler inte efterföljs.

Italien har fått tre veckor på sig att återkomma med en reviderad budget, men som det ser ut i dagsläget verkar det osannolikt att den italienska regeringen kommer ändra sig. Italiens ekonomi går för tillfället väldigt dåligt där 10 procent av folket står utan arbete och 20 procent lever på en årsinkomst på mindre än €10,000 om året. Premiärminister Conte pekar tydligt på att det italienska folket behöver vissa reformer för att få slut på fattigdomen, så som sänkt pensionsålder och medborgarlön. Han menar också att den lagda budgeten sitter inne på kraft att stimulera den redan understimulerade ekonomin, vilket får mothugg av EU-kommissionen. Även Italiens inrikesminister, Matteo Salvini, från högerpopulistiska Lega, var tidigt ute och röt ifrån. Han vägrade ta sig till Kommissionens krav och sa att budgeten inte är förhandlingsbar samt att EU-kommissionen inte bara ”attackerar en regering, utan ett folk”.

Europeiska Unionens budgetkrav kan i längden sätta Italiens medlemskap i EU på prov. Då Italiens regering består av en populistisk koalition där Femstjärnerörelsen vill verka för mindre

inblandning från EUs sida, och mer självbestämmande, kan EU och EU-kommissionens krav på en mer strikt budget användas som stöd för hur EU byråkratin skapar sämre möjligheter för landets invånare. En annan problematik är att Italien sitter som väktare mot Medelhavet och har visat på motstånd mot den migrationspolitisk som EU bedrivit. De har bland annat satt stopp för båtar fulla av migranter som vill ta sig i land. Vidare åtgärder från EU-kommissionen kan därmed driva på de motsättningar som redan finns inom migrationspolitiken.

EU som institution grundar sig på att medlemsländerna följer de gemensamma lagar och regler som antagits, så vad blir då eftersviterna om dessa inte följs? Hur utvecklingen fortsätter efter de tre veckor som Italien fått på sig att återkomma med en reviderad budget kan på många sätt vara en faktor för om det ekonomiska samarbetet inom EU antingen kan fortsätta och fördjupas, eller om det kommer leda till ökad splittring.

Stubb eller Weber, valet mellan duracellkaninen och den grå byråkraten

Efter Europaparlamentsvalet i maj 2019 kommer vi inte bara ha nya partier och ledamöter på plats, vi kommer även ha en ny politisk karta. Det ska även väljas en ny ordförande för EU-kommissionen, då nuvarande ordförande Jean-Claude Junckers mandatperiod går ut i oktober nästa år. Ordföranden för EU-kommissionen har det övergripande ansvaret att driva Kommissionens arbete. Utifrån dennes prioriteringar och utställanden styr ordföranden vilka områden inom unionen som ska prioriteras den nästkommande mandatperioden. Till exempel har Junckers prioriterade områden bland annat varit för en starkare och mer enhetlig inre marknad samt en gemensam energiunion. Ordförande för EU-kommissionen sitter därför inne på väldigt stor makt över de frågor som EU ska driva. Därför är det väldigt viktigt vem som blir vald. Av den anledningen har också valet av ordförande öppnats upp där man låter det europeiska folket vara med och påverka genom den så kallade Spitzenkandidatprocessen, vilket genomfördes för första gången 2014. Processen innebär att alla grupper inom Europaparlamentet lägger fram sin egen kandidat till ordförande "Spitzenkandidat", men ordförandeposten går till den politiska grupp som blir störst i Europaparlamentsvalet där Ministerrådet formellt lägger fram vem som ska bli ordförande. Spitzenkandidatsystemet har dock fått kritik för att enbart gynna de stora länderna inom EU, då det är de som i slutändan har fler röster och mandat än de mindre länderna.

Den 7-8 november har den konservativa partigruppen European Peoples Party (EPP) kongress i Helsingfors under vilken deras Spitzenkandidat ska väljas. Som den största gruppen i Europaparlamentet har deras kandidat stor potential att bli nästa ordförande för Kommissionen. 705 representanter från alla de länder och partier som tillhör gruppen kommer att vara på plats och välja fram vem de vill ska representera EU de kommande fem åren. Valet står mellan två väldigt olika ledare. Alexander Stubb kommer från Finland och har varit landets premiärminister, finansminister, utrikesminister samt ledare för det liberal-konservativa Samlingspartiet och satt i Europaparlamentet mellan 2004-2008. Manfred Weber är en tysk politiker som gjort karriär inom Europaparlamentet där han suttit sen han blev invald 2004.

Weber representerar Christian Social Union in Bavaria (CSU), och är Angela Merkels parti Christian Democratic Union of Germany (CDU) samarbetspartner i den tyska regeringen. Medan Stubb beskrivs som en frisk fläkt och supermänniska, beskrivs Weber som en grå byråkrat vilken för omvärlden är okänd.

Det har under den senaste tiden uppmärksammats en hel del angående de oroligheter som pågår i Ungern där Ungerns premiärminister Orbán bland annat valt att stänga ner nationella medier, ändrat grundlagarna och agerat väldigt invandrarkritiskt och nationalistiskt. Stubb är den av de två kandidaterna till EPPs Spitzenkandidat som tydligt uttalat sig kritiskt mot Orbán och hans styre, medan Weber varit mer försiktig och flyktig i sina åsikter. Orbán och Weber representerar den mer konservativa sidan inom EPP, som även är i majoritet, vilket gör Webers tydliga avsaknad av offentlig kritik mot Orbáns konservativa parti en taktik för att vinna omröstningen. Detta talar mot att Stubb kommer bli vald som Spitzenkandidat, då denne behöver väljas med absolut majoritet. I nuläget uppskattas Weber ha ca 60 procent av rösterna.

Vem som blir vald kan också ha stor betydelse för hur EPP-gruppen kommer se ut efter Europaparlamentsvalet i maj. Gruppen kommer med all säkerhet förändras. En fråga många ställer sig är om Fidesz kommer stanna kvar i EPP eller röra sig mer höger ut till European Conservatives and Reformists (ECR), gruppen där Tories och det polska Fred och Rättvisa är med idag. Eller så blir det Europe of Nations and Freedom (ENF) som står för mer nationalism, är ännu mer EU-skeptiska samt kräver kraftigt minskad invandring. Ingen vet än vilket EU vi kommer att få se i framtiden.